Fonts de l'Alba montserratines

La diversa cartografia montserratina indica en la vessant nord del massís montserratí hi ha tres fonts que comparteixen el mateix nom: *font de l'Alba*. Totes tres es troben al costat d'un torrent que té el nom de torrent de la font de l'Alba.

Representació de la ubicació de les tres fonts montserratines amb el nom de font de l'Alba

La primera *font de l'Alba* l'esmenta el llibre *Ermites i fonts montserratines* de Pere Bosquets (1967). Pere Bosquets comenta que aquesta font es troba "*al torrent de l'Alba, passat el mas Piteu i torrent del Tortuguer, que divideix els termes de Castellbell i de Monistrol, prop del camí que puja al serrat de la Cabrida, on acaba l'actual carretera de sant Cristòfol. El camí que hi mena davall un centenar de metres de la carretera, un quilòmetre més amunt de can Massana*". (x=402370, y=4608842 UTM,ETRS89) (https://goo.gl/maps/kHexwk2TncwZUe3j7). A més, s'indica que "*al mapa de Ramon de Semir és probable que per confusió estigui equivocadament indicada*". Aquesta és la darrera referència indirecta de la font de l'Alba en algun escrit antic. A més, també es diu: "*ultra aquesta, amb el mateix nom el mapa del Monestir en senyala una altra al torrent del Salt, al camí de Monistrol a Sant Cristòfol, abans d'arribar a la masia dels Piteus*".

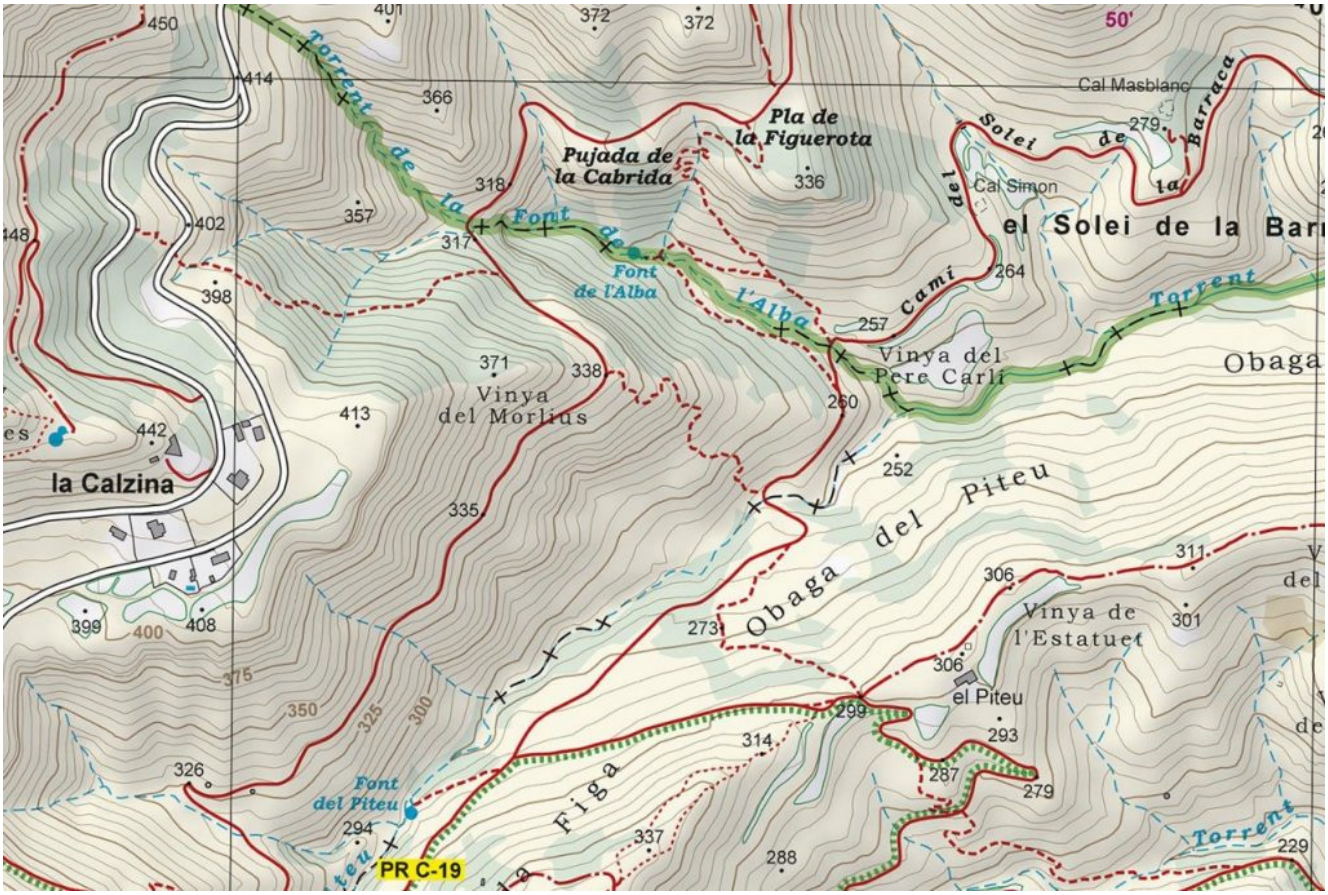

Representació de la ubicació de les tres fonts montserratines amb el nom de font de l'Alba

La segona referència la dona el mapa de Joan Cabeza. Es tracta d'una font situada al costat de l'antic camí carreter de Can Maçana al monestir de Santa Maria. Aquesta font s'havia donat per perduda des de fa molts anys per trobar-se en un indret que no hi passa ningú, ni que sigui de forma accidental. Però, antigament es trobava en un lloc força concorregut, com era l'antic camí carreter que anava de can Maçana al monestir de Santa Maria. Al fer-se la nova carretera, l'actual BP-1103, aquest camí carreter queda en desús i, en concret, el tram on es troba aquesta font avui està força alterat o perdut, sense cap camí o corriol que hi passi a prop. Aquesta font de l'Alba és citada en l'itinerari XIV de la guia *Montserrat. Itinerari* de 1909. EN aquest llibre es diu: *"un xic avans d'arrivar al kilòmetre 2 se dexa l'antiga carretera, y poch més enllà á l'esquerra la font del feix (que també n'hem sentit á dir del teix), al peu de l'esgarrifosa baxada dels espantats, de la que avuy gracies á Deu,ja no 'ns en havem de servir. Se troba després lo torrent de la font poma (aquesta font s'ha quedat á dalt tot soleta, al peu de la carretera vella, lo mateix que la font del alba, després de passat el kilòmetre 1".* Aquesta és la darrera referència escrita que es té d'aquesta font.

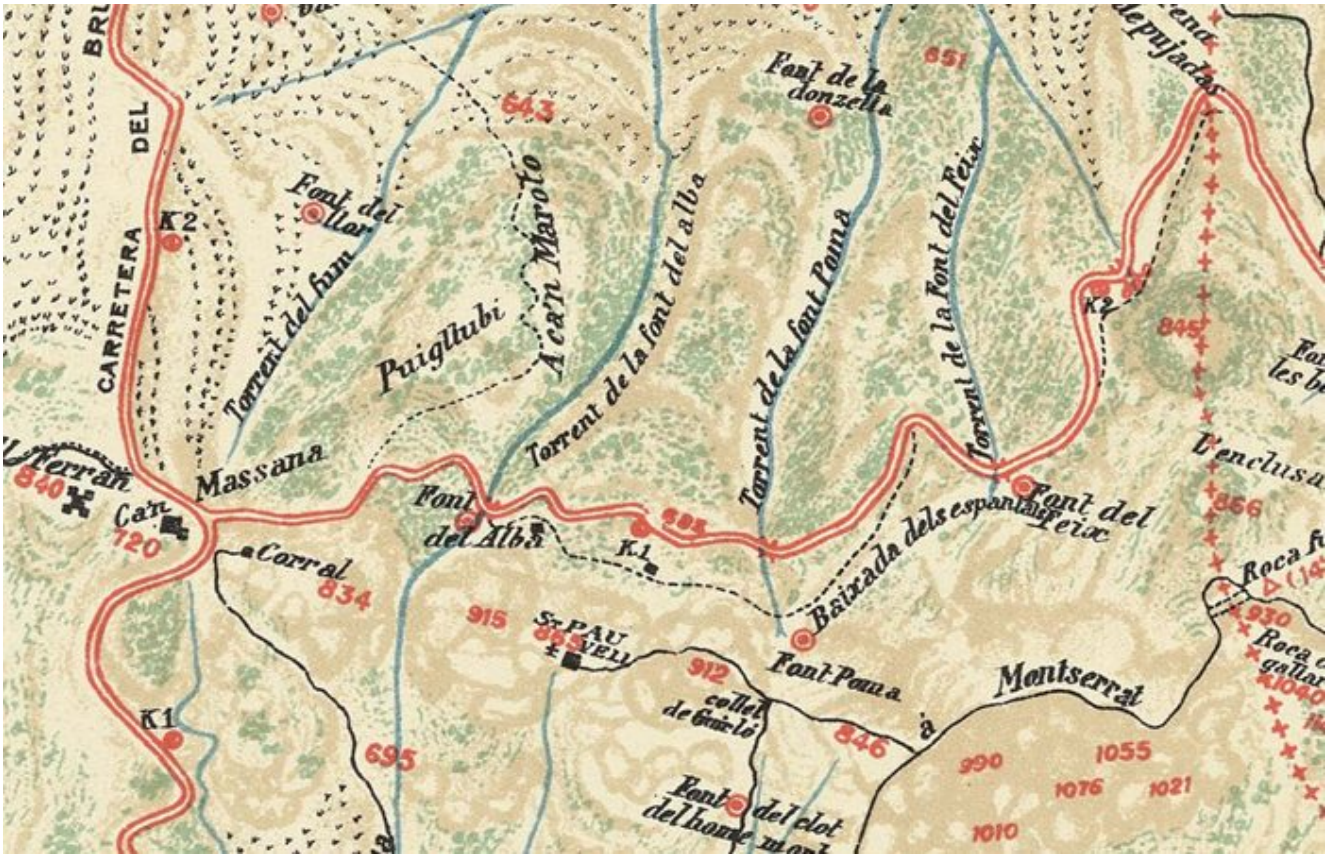

Font de l’Alba propera a can Maçana (detall mapa de Joan Cabeza, 1909)

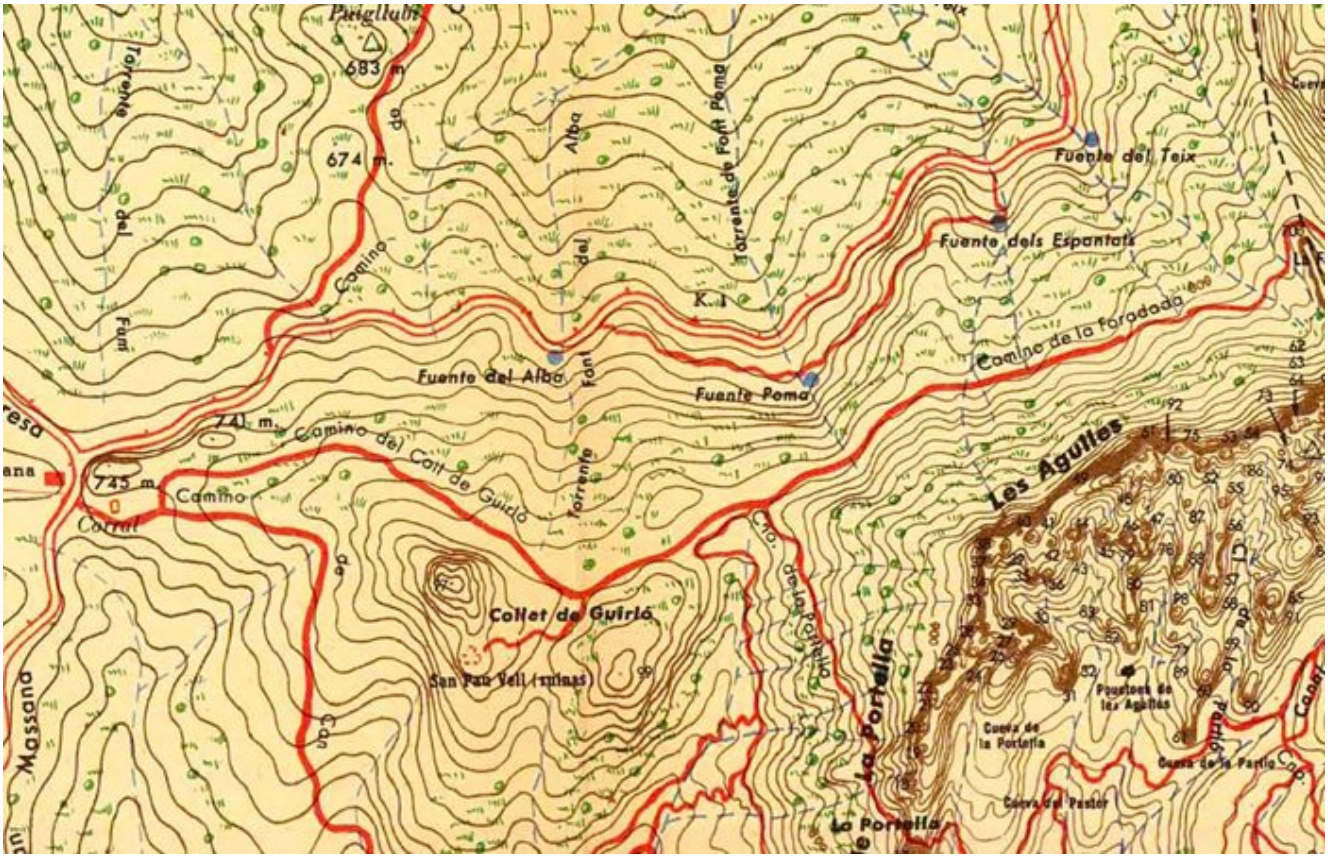

Font de l’Alba propera a can Maçana(detall mapa de Ramon de Semir 1949)

S’ha buscat diverses vegades la font seguint les indicacions donades per Joan Cabeza i la guia *Montserrat. Itinerar* i s’ha trobat un indici en el lloc on està dibuixada en el mapa. En un racó força amagat, i envaït per la brolla, s’ha trobat una zona humida a prop de l’antic camí carreter, al costat del torrent de l’Alba i al peu d’unes roques que li donen un to recollit (x=397831, y=4607344 UTM, ETRS89) (https://goo.gl/maps/89gGPQus3gfb9Fz6A). L’entorn actual de la font està envaït per la vegetació excepte la part més frontal on s’observa una petita clariana. A prop de la possible surgència s’han trobat dos maons sòlids de cuita antiga. ¿És la resta de l’antiga font?. Ningú m’ha donat cap referència d’un record d’una font en aquest indret.

Possible surgència de la font de l’Alba propera a can Maçana

La tercera referència a una *font de l’Alba* es troba en el mapa de l’Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya. En aquest cas, la font es troba en el torrent

de l'Alba per sota la carretera BP-1103 en un indret situat al peu de un turó rocós amb un pedró de fita i que, erròniament, aquest mapa l'ha anomenat Malgraó (x=397797, y=4607580 UTM, ETRS89) (https://goo.gl/maps/ZsCeSWPKSZWhZtnD6). La localització d'aquesta font ha estat possible gràcies a la informació i col·laboració donada per Marcel·lí Puigdellívol, persona profundament coneixedora d'aquest territori i que, de jovenet, quan vivia a can Massacs, feia de pastor per aquests indrets.

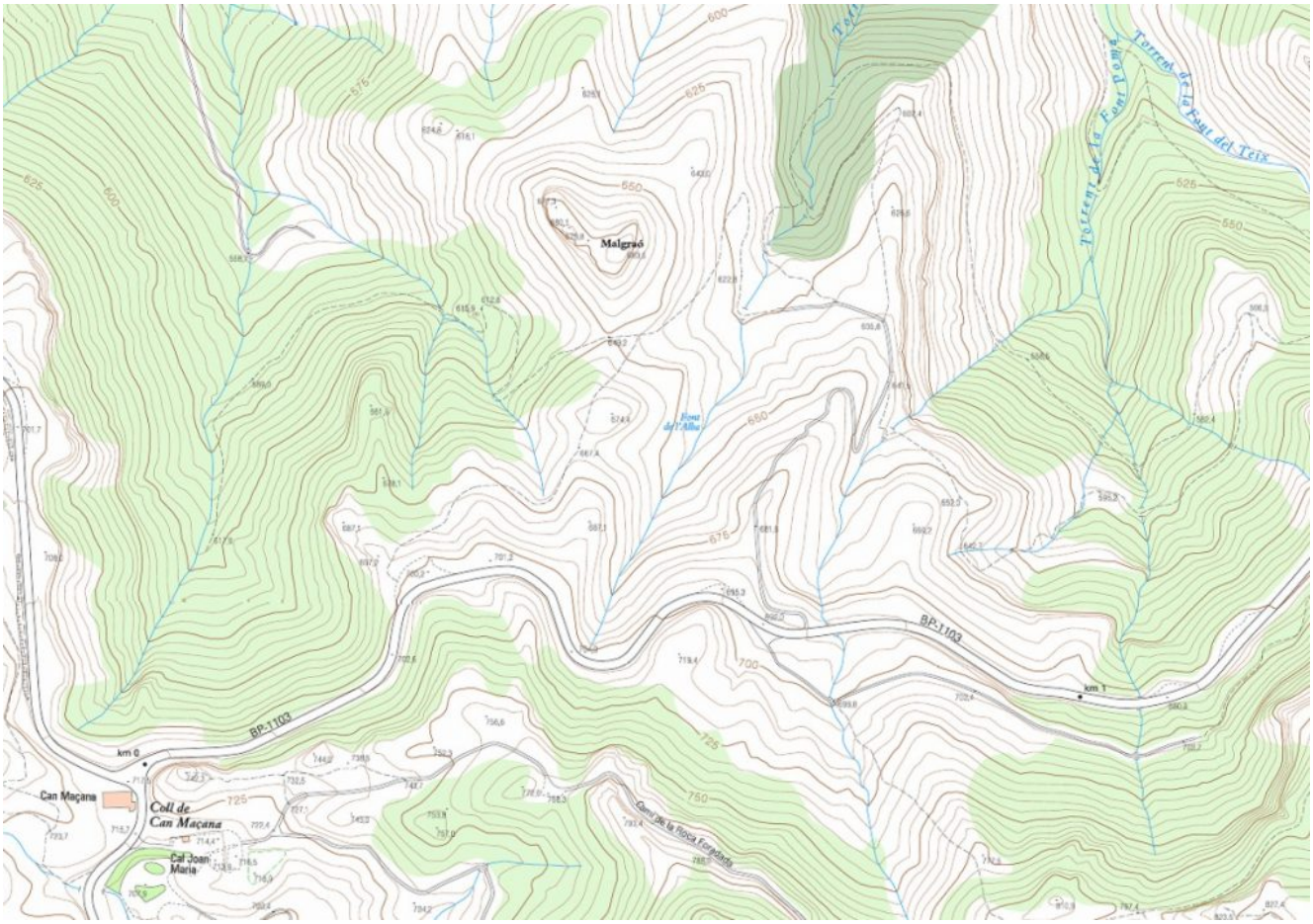

Font de l'Alba a la part nord de la carretera BP-1103 (detall mapa de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya)

La *font de l'Alba* és una font de raig situada en una clotada del *torrent de la font de l'Alba*. El raig seguit per un tub metàl·lic facilita l'ompliment de dues petites basses situades al peu de la font. Atès l'error en la toponímia del turó que es troba al costat de la font, ja que el Malgraó es troba en un pas anant cap a Puigllobí, segons informa en Marcel·lí Puigdellívol, ell mateix m'ha informat que aquest turó se'l coneix com el *turó de la font de l'Alba.*

Font de l'Alba a la part nord de la carretera BP-1103

Font de l’Alba a la part nord de la carretera BP-1103